

Typy wypowiedzi i przekształcenia

cel wypowiedzi, zdanie i równoważnik, zdanie rozwinięte, przekształcenia

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 12 pkt

Czas: 15 min

5 zadań · 12 punktów · 15 minut · bez słownika · pisać czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–3)

OTWARTE

Określ cel wypowiedzenia.

1. Zamknij okno.

oznajmujące / pytające / rozkazujące

2. Jutro jedziemy na wycieczkę.

oznajmujące / pytające / rozkazujące

3. Czy byłeś w kinie?

oznajmujące / pytające / rozkazujące

Odpowiedź: 1. rozkazujące; 2. oznajmujące; 3. pytające**Rozwiązanie:** Oznajmujące informuje, pytające o coś pyta, rozkazujące wyraża polecenie lub prośbę.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Zadanie 2. (0–4)

OTWARTE

Zdanie czy równoważnik zdania?

1. Za oknem pada deszcz.

zdanie / równoważnik zdania

2. Pociąg przyjechał punktualnie.

zdanie / równoważnik zdania

3. Cisza w klasie.

zdanie / równoważnik zdania

4. Brak wolnych miejsc.

zdanie / równoważnik zdania

Odpowiedź: 1. zdanie; 2. zdanie; 3. równoważnik zdania; 4. równoważnik zdania**Rozwiązanie:** Zdanie ma orzeczenie (czasownik w formie osobowej), równoważnik zdania — nie.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Przekształć równoważnik zdania w zdanie.

1. Koniec lekcji.

2. Powrót z wycieczki o 18.00.

Odpowiedź: 1. np. Lekcja się skończyła.; 2. np. Wrócimy z wycieczki o 18.00.

Rozwiązanie: Dodaj orzeczenie. Uznaj każde poprawne zdanie o tym samym sensie.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

2. **1 pkt** — podpunkt 2

Przekształć zdanie złożone w zdanie pojedyncze.

1. Ponieważ padał deszcz, zostaliśmy w domu.

2. Gdy skończyliśmy obiad, wyszliśmy na spacer.

Odpowiedź: 1. np. Z powodu deszczu zostaliśmy w domu.; 2. np. Po obiedzie wyszliśmy na spacer.

Rozwiązanie: Zamień zdanie podrzędne na określenie (np. imiesłów, wyrażenie przymkowe). Uznaj każde poprawne zdanie pojedyncze o tym samym sensie.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

2. **1 pkt** — podpunkt 2

Które zdanie pojedyncze jest rozwinięte?

A. Duży pies głośno szczeka.

B. Kasia czyta.

C. Ptaki śpiewają.

D. Pies szczeka.

Odpowiedź: **A**

Rozwiązanie: „Duży pies głośno szczeka.” ma oprócz podmiotu i orzeczenia także określenia.

Błędne odpowiedzi: pozostałe zdania mają tylko podmiot i orzeczenie.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.